

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina L. 2.000

Letna naročnina L. 4.000

Letna inozemstvo L. 5.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVI. - Štev. 28 (1310)

Gorica - četrtek, 11. julija 1974 - Trst

Posamezna številka L 100

Velikani, toda pritlikavci

Zrelost koroških Slovencev

V zgodovini slovenskega slovstva je znan spor med Francetom Prešernom in Jernejem Kopitarjem. Francè Prešeren je bil pesnik po božji volji, kot pravimo, Jernej Kopitar je pa bil učenjak in jezikoslovec, ki se je spoznal na ljudsko pesništvo, za umetnostno pesem pa ni imel smisla. Zato vemo, da je zelo grdo gledal na Kranjsko Cbelico, v kateri je Prešeren objavljaval svoje pesmi. Ko je kot cenzor dobil v roke 4. zvezek Cbelice, jo je zelo neugodno ocenil, obsodil Prešerna kot nemoralnega pesnika, Matija Copa pa kot brezvestnega uradnika, ker je Cbelico toplotno priporočil cenzorjem na Dunaju. Prešeren se je Kopitarju oddolžil z znanim sonetom Apel in čevljar, kjer se zadnja vrstica glasi: »Le šila sodi naj Kopitar.«

Podobnih primerov je polna zgodovina. Gre za ljudi, ki so morda velikani v svoji stroki, toda mislijo, da so veliki povsod in ga pri tem grdo lomijo.

ZNANSTVENIKI SLABI TEOLOGI

Slične stvari se dogajajo tudi danes posebno na polju vere in morale. Može, velikani v fizikalnih in drugih pozitivnih vedah, Nobelovi nagradenci hočejo biti tudi teologi in filozofi. In tu se pričnejo nerodnosti.

V 3. številki revije Znamenja je razprava Znanost in nevera. V razpravi je govora, kako številni znanstveniki ne najdejo poti do vere v osebnega Boga. Zato menijo, da takega Boga ni in da obstaja samo fizični svet in njegove sile.

Jasno, da v fizičnem kabinetu in pri fizičnih poskusih nihče ne more najti presežnega, osebnega Boga. Tudi druga polja znanosti ne morejo privedi nikogar do ugotovitve, da biva osebni Bog, saj Bog ni predmet, ki bi ga iskali s poskusi ali mikroskopom; tudi z daljnogledom ne. Isto velja glede človeške duše. Zaman jo bo kirurg iskal v drobju ali v možganih ali kje drugje v človeškem telesu. Toda saj bo prav tako zaman iskal človeško misel. Ne bo je videl in zaznal niti z elektronskim mikroskopom. In vendar človek ve, da misli in svojo misel tudi pove z besedami.

Pri bivanju Boga, duše in sličnih resnicah gre za dejstva, ki niso in ne morejo biti predmet pozitivnih znanosti. Nikoli niso bila in nikoli ne bodo. In vendar nekateri znanstveniki hočejo tudi o tem imeti zadnjo besedo in biti ne samo znanstveniki, temveč tudi teologi in filozofi.

ZNANSTVENIKI SLABI MORALISTI

Pa ne samo to. Mnogi znanstveniki hočejo biti tudi moralisti in soditi, kaj je moralno prav in kaj ni prav. Tako so se oglašili trije Nobelovi nagradenci Jacques Monod, Linus Pauling in Georges Thomson in v ameriški reviji The Humanist objavili članek, v katerem opravičujejo in zagovarjajo evtanazijo. Tako izjavljajo:

»Mnenja smo, da je vest današnje družbe že dovolj razvita, da si lahko ustvarimo pravilo, kako ravnati glede smrti in umirajočih. Obžalujemo neobčutljivo moralo in zakonske prepovedi glede etičnega primera, ki se imenuje evtanazija. Sklicujemo se na razsvetljeno javno mnenje, da premaga tradicionalne tabuje in ima usmiljenje do brezkoristnega trpljenja ob trenutku smrti.« (Evtanazija se imenuje »sladka« smrt, ko bolnika z injekcijo uspavamo, da gre brez bolečin s tega sveta.)

»Poudarjamo, pravijo omenjeni učenjaki,

ki, da je nemoralno, če dopustimo, sprejmemo ali celo naložimo trpljenje. Prepričani smo, da družba nima ne koristi ne potrebe, da prisili živeti bolnika, ki je obsojen, a noče živeti. Ker ima vsak človek pravico do dostojnega življenja, ima tudi pravico, da dostojno umre. Ni razloga, pišejo omenjeni učenjaki, da se nadaljšuje trpljenje, ko je prišla neozdravljiva bolezen v zaključno stanje.«

Ti modrijani in še mnogi z njimi menijo torej, da sme človek ubijati bližnjega, ko mu ne more več pomagati.

NAJ OSTANE VSAK PRI SVOJEM

Tako vidimo, da nekateri velikani znanosti hočejo biti teologi in zanikajo Boga in dušo, drugi hočejo biti moralisti in učijo moriti. Pri vsem tem menijo, da so originalni, da so napredni, da so človekoljublivi. Toda pričajo samo, da zgodovine prav nič ne poznajo. Zgodovina bi jim namreč povedala, da so vse te njihove trditve stare vsaj nekaj tisoč let. O Spartancih poročajo, da so izpostavljali otroke, ki so bili pohabljeni, divjim zverem, da so jih na ta način očevali pred trpljenjem v življenju. Stari stoiki so zagovarjali samomor in ga tudi izvajali. Pri Eskimih se je neozdravljivo bolan ali star človek zavlekel v sneg in zimo, da je tam umrl. V Indiji so na grmadi sežigali vdove skupaj z njihovim umrlim možem, menda zato, da so jih obvarovali sramote vdovstva.

Torej evtanazije v eni ali drugi obliki je bilo veliko na svetu izven krščanstva. Sele to je polagoma prepričalo ljudi, da je življenje nekaj svetega in nedotakljivega. Zato krščanstvo in pod njegovim vplivom tudi državni zakoni prepovedujejo vsak prostovoljni odvzem življenja nedolžnemu človeku. Omenjeni učenjaki pravijo temu »tabu«, ker zgodovine ne poznajo. Ne gre za tabu, temveč za neko pravilo, neko zapoved, ki je vzklila iz krščanstva in ki se je uveljavila tudi v državnih zakonodajih.

Brez krščanstva bi še danes izpostavljali pohabljenе otroke, morili stare in bolne ljudi, sežigali vdove, poveličevali samomor in podobne stvari. Naj spomnimo gospode učenjake, da je Hitler že začel nekaj podobnega. Ker nemška družba od starih in umsko prizadetih ljudi ni imela nobene koristi, je take začel zdraviti na posebnih gradovih, kjer so v kratkem pomrli drug za drugim brez bolečin.

Ko znanstveniki govorijo o verskih in moralnih resnicah, se jim godi kot Jernej Kopitarju, ki je presojal Prešernovo poezijo: hudo ga je polomil. Zato se bo pameten človek hodil učiti k znanstvenikom znanstvenih resnic, pri Kristusu in njegovih Cerkvah bo pa iskal odgovora v verskih in moralnih vprašanjih. Naj torej vsakdo ostane pri svojem.

K. H.

Kissinger pri papežu

Ameriški zunanji minister Henry Kissinger, ki je prišel na svojem obhodu po prestolnicah zapadne Evrope tudi v Rim, je po končanih razgovorih s političnimi voditelji obiskal tudi papeža Pavla VI. Oba moža sta se razgovarjala nad eno uro. O vsebini razgovorov so povedali, da so se tikali predvsem zapletenih vprašanj

v Palestini in sicer usode palestinskih beguncev in pa usode jeruzalemskega mesta. Kot znano, zagovarja Sv. sedež nje, da bi se moral dati Jeruzalemu »status« internacionalnega mesta pod upravo Združenih narodov, da bi lahko vsa tri največja monoteistična verstva imela svoje pravice v Jeruzalemu. Saj judovstvo, krščanstvo in muslimanstvo imajo v Jeruzalemu svoje svete kraje.

Vsekakor je sv. oče tudi čestital Kissingerju zaradi njegovih uspehov pri pogajanjih med Izraelci in Arabci na Bližnjem vzhodu.

General Franco v bolnišnici

Španski državni voditelj general Franco je moral v bolnišnico. Na desni nogi se mu je pojavila flebitis, to je zamašenje žil in s tem težava pri krvnem obtoku. Trdijo, da bolezen ni nevarna in da ne bo potrebna operacija. Vsekakor je to

srednjih organizacij koroških Slovencev (NSKS in ZSO), ki sta v praksi priznani od avstrijske vlade in tudi drugih avstrijskih političnih strank, prav tako pa tudi od matičnega naroda in Jugoslavije kot legitimni predstavni koroških Slovencev, ker je doslej vse reševanje manjšinske problematike, kolikor ga je pač bilo, potekalo preko njiju.«

Ta nerodna formulacija ljubljanskega dopisnika je vsekakor v nasprotju z nedavnimi izjavami predsednika Tita o največji podpori Jugoslavije manjšinam jugoslovanskih narodov v zamejstvu, saj predpostavlja v resnici ohranjanje sedanega političnega stanja v zamejstvu in nasprotuje pozitivnemu razvoju v smeri večje povezanosti Slovencev na Koroškem. Prav zato je toliko bolj osupljiva, nerazumljiva.

ZASKRBLJENE NEMŠKE STRANKE

Pri tem je treba priznati, da kažejo koroški Slovenci nenavadno politično zrelost in sposobnost, čut za politično stvarnost. Tudi del avstrijskega časopisja s simpatijo pritrjuje odločitvi koroških Slovencev za samostojen nastop.

Dunajska »Die Furche« ugotavlja, da bi izvolitev slovenskega poslanca v deželni odbor Koroške prinesla popolnoma spreminjeno politično stanje. In da to že sama kandidatura slovenskega poslanca prinaša. SPÖ mora prvič računati z izgubo koroških slovenskih glasov, ki jih je dosedaj prejemale, v zamenjo pa potujevala slovenske Korošce bolj kot druge stranke, samo da na ljubezniv način (zato toliko bolj učinkovito). ÖVP (Ljudska stranka) mora tudi prvokrat računati z izgubo dela slovenskih glasov (in se že kaže pripravljena na pogovor s Slovenci, kar je dosedaj dosledno zavračala). Šovinistična FPÖ (Svobodnjaška stranka) pa sedaj ne more več očitati obema velikima strankama (SPÖ in ÖVP) simpatiziranja s »protinacionalnimi« gibanji (Slovenci) in na ta način lovit glasove. Zato bo morala v prihodnje povsem spreminiti svojo taktiko.

Kot vidimo, izredno pozitiven politični premik. In to še pred volitvami, še preden je znano, ali bo slovenski kandidat na Koroškem izvoljen. Zato pa je pritisk nemškutarških sil postal toliko močnejši.

opozorilo tudi za generala Franca, da se stara, saj bo imel 82 let, in da bo treba izpreči. Cimprej bo to napravil, tem boljše bo zanj in za Španijo.

Ukrajinski učenjak nadaljuje gladovno stavko

Našim bralcem je znano, da sovjetska Rusija uganja močno nacionalistično politiko na škodo vseh neruskih narodov v državi. Med temi so zlasti Ukrajinci, ki se jih Moskva najbolj boji, ker jih je 40 milijonov in so industrijsko najbolj razvita republika. Zato je že Stalin izvajal najhujše čistke prav v Ukrajini. Njegovi nasledniki v Kremlju nadaljujejo z njegovo politiko zatiranja ukrajinskega ljudstva in vsakega pojavnega ukrajinske samostojnosti tudi na kulturnem polju. Zato je veliko število ukrajinskih intelektualcev v zaporih in na prisilnem delu. Med temi je tudi slavni zgodovinar Valentin Moroz, ki je bil obsojen na 14 let ječe. Sedaj je Moroz začel z gladovno stavko, ki jo izvaja od 1. julija. Z njo želi doseči, da bi ga oblasti premestile iz ječe v kako delovno taborišče.

María Estela Martínez ali »Isabelita«, vdova po pok. generalu Peronu in časasna predsednica Argentine. Morda ji bo uspelo s simpatičnim nasmehom pridobiti argentinsko ljudstvo; v tem primeru bo poleg Indire Ghandi in Golde Meir tretja ženska, ki vodi državo.

Vse okoliščine kažejo na to, da so te sile podtaknile bombo v Miklavčevem, da bi lahko naprtile koroškimi Slovincem ekstremizem in preprečile razumevanje med nemškimi in slovenskimi Korošci, ki se je že začelo uveljavljati. Deloma jim to sicer uspeva, toda preprečiti ga ne morejo več, kajti čas že prerašča tudi nemško nacionalno romantiko. Izgleda, da se prav sedaj odigrava zadnje dejanje nemškonacionalnih sil, ki bi pred svojim neizbežnim zatonom hotele zadati koroškimi Slovincem še smrtni udarec.

ŽIVAHNA DEJAVNOST MED SLOVENCMI

To pa jim slabo uspeva. Spravile so sicer v malodušje nekaj ultralevičarskih romantikov med koroškoslovensko študenterijo, kateri, sicer zelo dejavni, že prej niso znali rasti iz koroških razmer, ampak sanjarili o (svetovni) revoluciji in porevolucionarni blaženosti.

Večina koroške slovenske skupnosti pa prav nasprotno kaže presenetljivo živahnost. Vedno bolj sproščeno razpravljajo o različnih idejnih pogledih, različnih nazorih, toda znajo pri tem najti brez ideoloških klišejev skupni imenovalec v slovenski narodni pripadnosti. Tisti pogovor torej, ki na Primorskem manjka in zato idejno životari vsak pod svojim dežnikom.

Če bodo slovenski Korošci vztrajali, če bodo nadaljevali s svojo kulturno-prosvetno živahnostjo, književnim delom, samostojnim nastopanjem, potem lahko pričakujemo nov vzpon koroške slovenske kulture, kar bo nova pridobitev v slovenskem in avstrijskem kulturnem prostoru. Obrisi le-tega se že kažejo, želeci je samo, da bi se koroški Slovenci tega poslanstva še globlje zavedali in v njem uspeli.

Dunaj, 1. julija 1974

Sodobno novokrščansko gibanje v Italiji

Prikaz verske problematike v Italiji ne velja v celoti za vernike slovenske manjšine. Slovenska vernost, najintimnejši izraz narodove duše, je nekaj svojkega, svojevrstnega, samo slovenskega. Iste probleme doživljajo Slovenci drugače, isti zrak dihaajo s svojimi pljuči. O slovenski verski problematiki bomo govorili pozneje. Danes se še pomudimo pri italijanskih katoličanih.

V italijanski Cerkvi je v zadnjih letih vzbrstelo veliko novih poganjkov: duhovno poglobitvena jedra, svetopisemske skupine, duhovne skupnosti, ognjiščarji, skavti, mariopolci, asiška »Pro civitate christiana«, apostoli »koncila mladih« v Tai-zju itd. Poleg teh predvsem duhovno prenovitvenih malih občestev in skupnosti se je razbohotilo nič koliko več ali manj socialno ali politično pobarvanih skupin, ki so se ob referendumu povezale v »katoliško opozicijo za NE«. Nastopale so pod raznimi nazivi: kritični kristjani, kristjani nesoglasja, napredni katoličani, odgovorni kristjani, demokratični katoličani in tako dalje.

Vodilna katol. revija »La Civiltà Cattolica« (16. 3. 1974, str. 521) je v članku »Skušnjava novega krščanstva« opozorila, da se ta »katoliška opozicija« ne loči od uradne Cerkve zgolj zaradi vprašanjskega praktičnega reda (konkordat, socialistična izbira, povezava Cerkve s političnimi in gospodarskimi silami), marveč tudi iz teoretičnih, teoloških in celo dogmatičnih razlogov. Gre za »novo krščanstvo«, različno od tradicionalnega: podaja namreč nov prikaz krščanstva, novo tolmačenje evangelija. V težnji, da bi prikazala krščansko vero v ključu humanizma in sekularizacije, močno poudarja njene antropološke, svetne, družabne in gospodarske dobrine, pri tem pa pušča v senci in molči o drugih nič manj važnih resnicah. Da bi vero »približala« sedanjemu človeku, počlovečuje, ponostavlja in celo krči obseg verskega nauka.

ZNACILNOSTI

»NOVEGA KRŠČANSTVA«

Člankar v »La Civiltà Cattolica« takole nakazuje značilnosti novega krščanskega gibanja v Italiji:

1. Antropocentrizem, tj. nauk, ki stavi človeka v središče vsega dogajanja. Boga nikakor ne zanika, a gleda ga v človeku, v strežbi človeku: namesto ljubezni in službe Bogu postavlja službo človeku. Prva zapoved: »Ljubi Boga nad vse!« zbledi ob drugi: »Ljubi bližnjega!«, ki tako postane vrhovna zapoved. Ljubezen do bližnjega ni več »znamenje«, emblem ljubezni do Boga, nego »vse« krščanstvo. Pristen kristjan ni tisti, ki ljubi Boga nad vse in bližnjega zaradi Boga, ampak tisti, ki se v zgodovinski zavzema za človeka, tako da v človeku zre »pristni obraz samega Boga«. Najvišja oblika molitve ni v tem, da se v tlhoti potaplja v Boga in ga časti, marveč da se z revolucionarno zagnanostjo boriš za »osvoboditev« človeka.

2. Tostranskost: tradicionalno krščanstvo poudarja onostranstvo, posmrtno življenje v Bogu, ko se v vsej polnosti uresniči božje kraljestvo, novo krščanstvo pa naglašata ta svet, življenje na tem svetu, kajti božje kraljestvo se mora uresničiti, tako pravijo, že zdaj in tu, v našem času in prostoru! Odršenje, ki ga je prinesel Kristus, ni nič drugega kot »osvoboditev« človeka od slehernega zla: od zaostalosti in nevednosti, od lakote in izkoriščanja, od zatiranja in sužnosti. Človeka velja rešiti ne od »osebnega greha«, nego od »socialnih grehov«! Zlomiti mu je treba okove družbenih, gospodarskih in političnih struktur, ki omogočajo nekaterim, da druge izkoriščajo in usuznjujejo. V tem zgodovinskem trenutku se je vsa krivičnost izrodila v kapitalizem, ki po vsej svoji naravi teží za izkoriščanjem revnejših slojev. Boriti se proti kapitalizmu pomeni, boriti se za osvoboditev človeka in za vzpostavitev božjega kraljestva na zemlji. In ker so kristjani poklicani, da se bore za zmago božjega kraljestva, so dolžni boriti se zoper kapitalizem in politični imperializem. To pa danes dela socializem. Nujno je torej, da se kristjani, poklicani k osvobajanju teptanih in zatiranih, opredelijo za »socialistično izbiro« in da se borijo za zmago socializma v svetu. Samo tisti, ki se zavzeto borijo za osvoboditev ubogih od kapitalizma in ki so prisegli na »socialistično izbiro«, so resnični kristjani.

3. Evangelizem, tj. sodobna razlaga evangelija: božja beseda, tako pravijo, velja za ljudj vseh časov. Evangelij je treba »pretolmačiti« v govorico današnjega človeka, ne glede na cerkveno izročilo in verski nauk. Cerkve in njene razlage sv. pisma ne odklanjajo zaradi protestantske-

ga načela o »svobodni razlagi sv. pisma«, temveč vse bolj v slogu marksističnega nauka, da sta tudi kultura in vera »nadzgradbi«, izraz občasne gospodarske strukture. Dosedanje razlaganje evangelija se je vršilo v meščanskem in kapitalističnem ključu: Cerkve je pač živila znotraj kapitalističnega reda in je kajpak tolmačila evangelij po kapitalistični ideologiji. Danes je na pohodu socialistično, družbeno pojmovani svet: tudi Cerkve se mora vključiti v novo stvarnost, postati mora »Cerkve ubogih!« Evangelij pripada ubogim: sam Kristus je rekel: »Ubogim se blagovest oznanja« (Mt 11, 5). Zato je treba evangelij razlagati s stališča ubogih, zatiranih, proletarcev: samo tisti, ki se postavijo na stran ubogih in se bijejo za njihovo zmago, morejo pravilno tolmačiti evangelij.

4. Novo krščanstvo pojmuje na nov način tudi samo Cerkve. Cerkve ni mogoče ločiti od sveta, kajti živi v svetu, je svet. Ne obstaja zase, marveč za svet; ne sme si iskati moči in prestiža niti se vezati z državami po konkordatih niti ne ustanavljati lastnih »katoliških« ustanov ali dejavnosti: odpri se mora, razdati in »razdrobiti se« v službi sveta. Odpovedati se mora vsaki institucionalnosti, sleherni družbeno priznani obliki obstoja in zunanji uredbi; Cerkve mora postati »uboga« in se svetu predstaviti kot »mati ubogih«, tako da bodo v njej doma ubogi in še zlasti delavski razred. Cerkve mora biti »bratsko občestvo enakih«, združenih v moči božje besede, evangelija; ker so vsi deležni splošnega duhovstva, si sami volijo občestvene služabnike, ki naj predsedujejo bogoslužnim obredom. Današnja uradna Cerkve, ločena kot je v hierarhijo in podrejeno ljudstvo, razčlenjena v toge strukture, vezana na politično oblast in v obsegu kapitalizma je v samih svojih temeljih nezvesta evangeliju in sovražna ubogim. Resnični kristjani naj se zato oddaljijo od Cerkve; če pa ostanejo v njej, naj bodo kritični kvas, ki naj Cerkve vrne evangeliju in ubogim.

5. Še prav posebna značilnost »novega krščanstva« je predanost Kristusu: toda ne Kristusu kot božjemu Sinu, temveč Kristusu-človeku, Kristusu, »človeku za druge«, prijatelju ubogih, Kristusu osvoboditelju in celo prevratnežu.

NEVARNOST NOVOKRŠČANSKIH IDEJ

Takšni nazori so v ostrem nasprotju z evangelijem. Evangelij je blagovest odrešenja. Bog je tvoj oče: ljubi ga nadvse; ljudje, ki so kakor ti otroci istega Očeta, so tvoji bratje: ljubi jih zaradi Boga in v Bogu. Središče vsega je Bog, ki je počelo bratstva med ljudmi.

Tudi zemeljske stvarnosti so delo božje ljubezni. Zelo moramo ceniti svetne dobrine in pospeševati tvorni napredek za blaginjo in boljše ureditev človeške družbe, a pomniti moramo, da se človekova usoda ne zaključí na tem svetu, marveč v večnosti, kjer bosta docela zmagali pravica in ljubezen, ko bo »Bog vsem vse!« »Socialni grehi« krivičnosti in izkoriščanja so le učinek, trpki sad, »osebnih grehov« egoizma in srčne zlobe. Dokler ne bomo očistili src hudobije, osebnih grehov, ne bomo odpravili krivičnih socialnih struktur. Človekovo odrešenje ni zgolj v osvoboditvi človeka od socialnega zla, od kapitalizma. Kristus ni prišel, da bi rešil ljudi samo od socialnih krivic in izkoriščanja, pač pa da bi jih predvsem rešil greha, jih posvetil in zveličal. Oznanjal je poleg ljubezni tudi pravico, ki naj zavlađa že na tem svetu, a pravica naj se izbojuje v znamenju ljubezni in ne uničevalne borbe. Božji odrešitveni načrt je ves v veri v Boga, ki je Oče vsem, in v notranji milosti, ki naj slehernika vključuje v božje ljudstvo in vodi h končnemu odrešenju.

Kristus je ustanovil Cerkve, da nadaljuje njegovo delo odrešenja. Da pa bo mogla Cerkve ostati do konca časov, se mora kot živ organizem odrešenja zakoreniniti v ta svet, v sodobno družbo, kot svojevrstna družbena ustanova, institucija, ki je hkrati duhovno občestvo in vidna družba. Samo taka bo lahko spremljala božje ljudstvo na romanju v večnost. Cerkve skrčiti in prevesti v zgolj »ta svet«, pomeni Cerkve uničiti: je na svetu, a ni ta svet in niti ne od sveta! Proglašati uradno Cerkve, hierarhično in s posvečenim duhovništvom, za nezvesto evangeliju in ubogim, pomeni, da v njej ni več ne Kristusa in ne Sv. Duha: čemu še ostati v taki Cerkvi? Izstopiti? A če izstopiš, le kdo ti nudi gotovost, da si še s Kristusom?

Kristus je Cerkvi izročil evangelij, ki je tako knjiga Cerkve, in ji dal svojega Du-

Blagoslovitev slovenske cerkve v Buenos Airesu

Na cvetno nedeljo 1954 so se slovenski dušni pastirji v Argentini obrnili na rojake, naj podpro zamisel zgraditve slovenskega verskega in kulturnega središča v Buenos Airesu. Dne 5. julija 1954 je bila podpisana kupna pogodba za zemljišče, na katerem je stala stara hiša.

Se isto leto 25. novembra je pok. škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil začasne lesene prostore, katerim je bila pridružena tudi kapela. Leta 1962 se je pričelo z zidavo poslopja, ki vsebuje veliko dvorano (587 kv m) s pododrskim prostorom, pred njo pa stoji trinadstropna stavba, kjer so kuhinja z obednico, prostori za razne pisarne ter mala dvorana, ki služi za manjša predavanja in sestanke. Ta del je bil blagoslovljen 7. maja 1965.

Nato je prišla na vrsto gradnja cerkve, katere temeljni kamen je bil blagoslovljen na sveti večer 1971. Cerkve, posvečena Mariji Pomagaj, je bila izročena svojemu namenu 26. maja letos.

Na predvečer je pri nabito polni dvorani pevski zbor »Gallus« izvajal Sattnerjev oratorij »Vnebovzetje«, naslednji dan pa je pri koncelebrirani maši, ki jo je opravilo 14 duhovnikov, msgr. Anton Orehar blagoslovil novo cerkev. Slovenci so jo zgradili v zahvalo Bogu in Mariji za rešitev pred komunističnim nasiljem in v spomin vsem žrtvam vojne in revolucije, na kar opozarja spominska plošča na levi strani cerkve.

Cerkve je zgrajena v obliki pahljače po zamisli slovenskega arhitekta Marijana Eiletza, kateremu so pri opremi pomagali arh. Jože Vombergar, akad. slikarka Bara Remeč in slikar Ivan Bukovec. V cerkvi vse teži k oltarju, nad katerim je velik križ. Na steni je podoba Marije Pomagaj, ob oltarju ambon in v posebni kapeli tabernakelj z umetniškimi vratci, ki nosijo arheološko zanimive kamne sredi desetih rož, simbol milosti. Ob tabernaklju je krstni kamen, pred vhodom v cerkev je pa na steni 24 grbov slovenskih mest s knežjim kamnom v sredi. V nadzidku hodnika je predviden mozaik sv. bratov Cirila in Metoda ter ponovitev mozaika, ki ga je pok. prof. Stane Kregar naredil za teološko fakulteto v Ljubljani.

Ker je v cerkvi prostora le za okrog 300 ljudi, je za primer večje udeležbe poskrbljeno tako, da se lahko v steni cerkve odpre pet širokih vrat in se tako vse dvorišče pred cerkvijo spremeni v bogoslužni prostor.

Ob cerkvi je še velika stavba za šolske učilnice, hišnikovo stanovanje in druge pritlikline.

Tako Slovenska hiša kakor cerkev Marije Pomagaj sta bili v glavnem zgrajeni s prispevki slovenskih naseljencev v Argentini, med katerimi je bilo v teku let organiziranih več nabirk. V prvem delu gradnje je pomagala z 10 % tudi dobrodela ustanova nemških katoličanov »Adveniat«, pri zidanju cerkve pa tudi razni rojaki iz Sev. Amerike, Kanade in Evrope.

Poleg Slovenske hiše je v Argentini še osem krajevnih domov ter dva vzgojna zavoda: Rožmanov v Adrogué in Baragov v Lanusu. V krajevnih domovih so ljudskošolski tečajji s poukom slovensčine, zgodovine, slovenskega zemljepisa in deloma tudi telovadbe. V vsakem središču je tudi krajevni pevski zbor, poleg njih

Notranjost slovenske cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu

pa je še osrednji zbor »Gallus«. Vsi ti zbori gojijo cerkveno in svetno petje.

Važno kulturno poslanstvo vrši Slovenska kulturna akcija s sestanki, knjižnimi izdajami, glasilom »Glas« in revijo »Meddobje«. Veliko delo opravi v kulturnem, političnem in socialnem pogledu tudi teden »Svobodna Slovenija«, ki izdaja tudi Zbornik. Slovenskemu osveščanju služi tudi list »Sij«, »Vestnik« in »Tabor« pa sta glasili protikomunističnih borcev. Dolga leta že izhaja krščanskosocialna revija »Družabna pravda«.

Središče dušnopastirskega dela je Dušnopastirska pisarna s sedežem v Slovenski hiši. Tam je tudi sedež osrednjega društva slovenskih izseljencev »Zedinjena Slovenija«.

Glavno dušnopastirsko sredstvo za povezovanje Slovencev so nedeljske službe božje po slovenskih središčih, mesečna duhovna revija »Duhovno življenje« s pri-

logo »Božje stezice« za ljudskošolske otroke, mesečnik »Katoliški misijoni« in tedensko glasilo »Oznanilo«. Redna služba božja je ob nedeljah na šestih krajih, drugod pa občasno parkrat na mesec. Pred prvim petkom je sv. ura, ko je priložnost za spoved, na osmih krajih.

Veliko dobrega storijo razne verske in mladinske organizacije. Pouk verouka za ljudskošolske otroke je na desetih krajih. Udeležuje se ga 800 otrok, 230 dijakov pa obiskuje srednješolske tečaje na štirih krajih. Vsako leto se zbere na romanjih v Lujan in Lourdes okrog 2.500 rojakov.

Tako slovenska skupnost v Buenos Airesu živi zvesta tradicijam svojih prednikov. Medtem ko se mladi rod počasi vključuje v novo stvarnost, pa istočasno črpa duhovno in narodno bogastvo iz korenin, iz katerih je izšel. Da bi še dolgo odmevala med njimi slovenska pesem in se čula slovenska govorica!

A. O.

Nove takse in pristojbine v Italiji

Ministrski svet je v soboto odobril vrsto novih taks in pristojbin, ki bodo zadele italijanske davkoplačevalce in tudi vse druge državljane. Glavne nove takse so: Bencin se je od nedelje podražil za 40 lir. Super stane 300 lir, navadni pa 287. Tudi plinsko olje bo dražje. Tuji turisti bodo še naprej lahko kupovali bencin po nižji ceni in sicer po 220 lir liter. Imeti pa bodo morali bencinske bone.

IVA (davek na dodatno vrednost) se poveča za nekatere predmete. Najbolj bodo prizadeta gospodinjstva zaradi povišanega davka na meso, od 6% na 18%; torej za 12% ali približno 360 lir več na kg. Zelo se je povešal davek na nekatere luksuzne predmete in sicer od 18 na 30%. Med temi so: vsi izdelki iz kožuhovine, fotografski aparati, parfumi, likerji. Pri nakupu stanovanj se taksa zviša od 3 na 6%, registrska taksa pa od 6 na 8%. Pri gradbenem materialu se IVA zviša od 3 na 6%. Kolkovani papirji bodo stali 700 lir namesto dosedanjih 500.

Posebno težek je novi davek na hiše. Enkratna taksa se bo morala odšteti glede na število stanovanjskih prostorov. Go-

sposka stanovanja 50.000 na prostor, po čitniške hišice 20.000 od prostora, navadne stanovanjske hiše 8.000, če je stanovanje v najemu 5.000, če služi lastnim potrebam, 3.000 v blokiranih stanovanjih. V obeh zadnjih primerih se odšteje po en prostor za vsakega družinskega člana. Npr. petčlanska družina, ki biva v stanovanju s petimi prostori, ne bo plačala nič. Če pa ima stanovanje sedem prostorov, bo plačala za dva prostora, dvakrat po pet tisoč lir, tj. 10.000 lir. Nič ne bodo plačali tisti, ki stanujejo v stanovanjih na odkup (INCIS, GESCAL). Davek na stanovanja bo treba plačati do 31. decembra 1974.

Povišal se bo tudi davek na dohodek, če znaša skupno nad 4 milijone letno. Zemljiški davki se povejšajo za 50 do 100%.

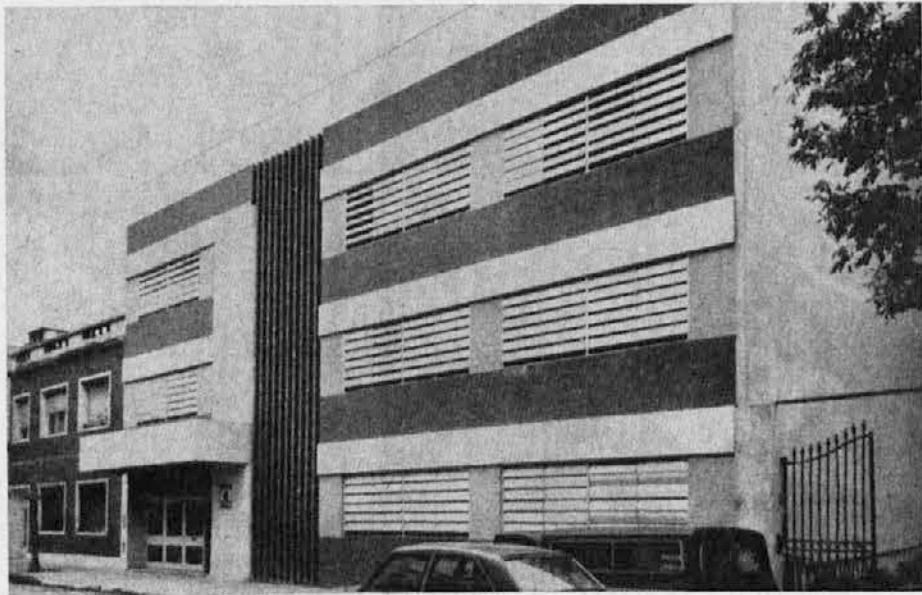
Posebno enkratno takso bo treba plačati od avtomobilov in motornih vozil. Avtomobili s 500 cm³ plačajo 6.000 lir (Fiat 500, Fiat 126). Avtomobili do 1100 cm³ plačajo 15.000 (Fiat 127, 128, Kadett), od 1100 do 1500 cm³ 30.000 lir, od 1600 do 2000 plačajo 50.000, nad 2100 pa 200.000 lir. Novo avtomobilsko takso bo treba plačati do konca julija.

Novi davki ob začetku poletnih počitnic so kot mrzla prha, saj bodo cene mnogim storištvam precej poskočile.

Sindikati niso z novimi davki nič zadovoljni. Zato so že napovedali nove stavke. Vprašanje pa je, ali se bodo z novimi stavkami cene znižale ali pa se samo še bolj povečale.

Vladni dekreti o novih davkih morajo sedaj še pred parlament, ki jih mora odobriti. Iz prvih vesti je razvideti, da bodo dekretom zelo nasprotovali komunisti in liberalci. Zato bo razprava v parlamentu dolga in gotovo bo kak dekret tudi popravljen ali ga celo ne bodo potrdili.

Casopisi pišejo, da bo Italija najbrž dobila dva tisoč milijard lir posojila, da se okrepi položaj lire na svetovnem trgu.

Pročelje Slovenske hiše v Buenos Airesu

ha, da more evangelij pravilno tolmačiti in tako ljudi voditi k zveličanju. Zvestoba Cerkvi je zato zvestoba evangeliju in Kristusu.

»La Civiltà Cattolica« pravi, da noče nikogar obsojati, ker ji ni šlo za preverjanje namenov — premnogi imajo najboljše namene, — a da je prisiljena ugotoviti, da so dognanja in trditve, ki jih širi »novo krščanstvo«, odmak od katoliške

vere. Kdor pristaja na te nauke, tvega, da ostane »izven Cerkve« in brez »pristine katoliške vere«. »Skušnjava« novega krščanstva je omanno zapeljiva, ker se to predstavlja pod videzom zvestobe ubogim, evangeliju in Kristusu, medtem ko je v resnici nov modernističen poskus razlage verskih resnic v luči sodobne sekularizacije: poskus, ki je samoprevara, če ni že ukana.

Težave na Portugalskem

General Spínola, avtor nekrvave revolucije na Portugalskem in sedaj prvi začasni predsednik države, ima tudi prve resne težave v vladi. Vladni predsednik Adélmo Da Palma Carlos je namreč odstopil in več ministrov z njim. Do krize je prišlo, ker mu ministrski svet ni hotel poveriti potrebnih pooblastil za uspešno izvajanje njegove politike v kolonijah in pri reševanju gospodarske krize.

Ugotovitve in resolucija Slovenske skupnosti

V torek 25. junija je bila na sedežu organizacije seja Slovenske skupnosti. Po uvodnih besedah predsednika dr. Zorka Hareja se je razvila razprava o političnem položaju v Italiji, o vedno pogostejših izbruhih nasilja, ki težijo za zrušenjem demokratičnega reda v Italiji, kar utegne prizadeti posebno slovensko narodno skupnost, o gospodarski krizi, ki jo občutijo predvsem revnejši sloji in se posebno negativno odraža prav pri ustanovah slovenske narodne manjšine.

Govor je bil nato o težkem položaju Slovenskega stalnega gledališča in o korakih, ki jih je v zvezi s tem naredila Slovenska skupnost prek svojega deželnega svetovalca dr. Stoka pri predsedniku deželnega odbora Comelliju. Slovenska skupnost ima za zelo važno, da se Slovenskemu stalnemu gledališču omogoči, da lahko v polni meri razvija svoje visoko kulturno poslanstvo.

Svet je nato razpravljal o notranjih organizacijskih vprašanjih in o pripravah na občni zbor, ki ga bo Slovenska skupnost prenesla na jesen zaradi intenzivnih priprav njenih članov na bližnjo mednarodno konferenco o manjšinah. Veliko pozornost je svet posvetil prav pripravi na omenjeno konferenco in pozval svoje člane, da se je aktivno udeležijo.

Svet je odobril tudi naslednjo resolucijo:

Svet Slovenske skupnosti, zbran na seji dne 25. junija 1974, po nadrobni preučitvi splošnega političnega položaja in priprav za občni zbor Slovenske skupnosti, ki je bil odložen zaradi manjšinske konference na jesen, ugotavlja, da je Slovenska narodna skupnost zaskrbljena nad gospodarskim razvojem države kakor tudi nad političnimi posledicami, ki bi iz tega kritičnega obdobja lahko nastale, posebno še ker gospodarska kriza navadno zadene gospodarsko najsihibkeje sloje, delavce in kmete; zato svet Slovenske skupnosti naroča vsem predstavnikom, izvoljenim na listi Slovenske skupnosti, da si prizadevajo po svojih močeh, da se nastali gospodarski položaj čimprej reši v korist celotne državne skupnosti in boljšega sožitja med narodni.

Prav zato, ker so vse naše sile potrebne za utrđitev demokracije v Italiji in za splošen materialni napredek družbe, v kateri živimo, poziva vse svoje člane, posebno pa tiste somišljenike, ki delujejo v organih Slovenske skupnosti, da enotno izpričajo svoje prepričanje in svojo slovensko zavest tudi s tem, da pripomorejo k čimvečjemu delavnemu uspehu Slovenske skupnosti.

Novomašno slavlje na Vejni

Cirilmetodova nedelja je tudi letos pokazala, da naši ljudje radi prihajajo na Vejno. In to zlasti na praznik sv. bratov Cirila in Metoda, ki imata morda najlepši oltar na Slovenskem prav v tem Marijinem svetišču. Oltar je iz domačega kraškega marmorja s čudovito sliko v mozaiku, je delo slovenskega umetnika Toneta Kralja, ki je zlasti na Primorskem poslikal toliko naših cerkva. Prav zato je ne Vejni še vedno nekaj našega, domačega, košček slovenskega srca. Kot je naše Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki ravno letos slavi 80-letnico, odkar je začelo delovati med našimi ljudmi v Trstu in buditi česčenje do svetih bratov in obenem širiti in krepiti med nami Slomškovo zamisel o edinstvi med kristjani.

Vendar je letošnjo množico romarjev privabil še drug dogodek. Pozdravili smo v naši sredi novomašnika g. Ivana Bajca, ki je hotel nadaljevati tradicijo, ki se ponavlja že nekaj let, da vsaj eden od slovenskih novomašnikov iz domovine pride na obisk k rojakom v zamejstvu ter jim s to preprosto gesto zagotovi, da mati domovina ni pozabila svojih otrok izven državnih meja ter jim bo še naprej posredovala od svojega duhovnega bogastva. Podobno kot so to delali duhovniki iz Kranjske in Štajerske in celo iz daljne Češke že v preteklem stoletju. Res, ni bila to prava nova maša, saj jo je novomašnik opravil že preteklo nedeljo v svoji rojstni župniji Col nad Ajdovščino. Vendar so vsi prisotni čutili in doživeli pravo novomašniško razpoloženje. Nekoč je pri nas veljal pregovor, da se za novo mašo spleča raztrgati tudi nove podplate. Zdi se, da se je pregovor ponovno uresničil. Saj so mnogi prišli peš na Vejno, da bi videli novomašnika in se skupno z njim veselili blagoslova, ki ga Bog siplje vsako leto po novomašnikih na našo zemljo.

Prvi pozdrav novomašniku je bil po-

zdrav naše mladine in ga je izrekla zastopnica naših skavtinj. Ni mogel izostati pozdrav slovenskih duhovnikov, katere je zastopal dekan msgr. Marijan Živic. V svojem kratkem nagovoru je naglasil vzvišeno poslanstvo duhovnika, ki bo vedno služil kot most med vidnim in nevidnim, med stvarnim in duhovnim svetom z namenom, da zemeljskemu začrta in pokaže pravi nadnaravni cilj. Med mašo je spregovoril sam novomašnik. Bila je to njegova prva pridiga, polna svežine in mladostnega poguma pa tudi zaupanja v poslanstvo Cerkev, ki nadaljuje danes svojo pot po stopinjah slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda, ki imata še vedno veliko povedati današnjemu svetu.

Prav zato je bila po maši naša pot do oltarja svetih bratov, da smo se poklonili njunemu spominu ter prosili za edinstvo Cerkev. Ni mogla manjkati naša pesem, ki je napolnila ves cerkveni prostor in dala prazniku poseben pečat. Na koro so bili zastopani skoraj vsi naši zbori. Vodil jih je dr. Zorko Harej, orglal pa Pavel Fonda. Na novomašnika pa nas bo še naprej spominjala podobica, ki smo jo prejeli ob zaključku pobožnosti.

Katoliška Cerkev v ZDA

V letu 1973 je bilo v Združenih državah Amerike skoraj 50 milijonov katoličanov, kar je 23 odstotkov vsega prebivalstva. Američani imajo 57.000 škofijskih duhovnikov in 140.000 redovnikov. Največ katoličanov živi v Chicagu, Los Angelesu in Bostonu. Katoličane najbolj skrbi pomanjkanje in upadanje duhovnih poklicev.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Ze leta 250 po Kr. se pojavijo divji Huni, ki mesto večkrat opustošijo. Končno sklene bizantinski cesar Teodozij II. (401-450) s tem, da plača veliko odkupnino, prav v mestu Varni mir s kraljem Atilom. To je nagnilo Atila, da se je potem obrnil s svojimi četami proti zapadni Evropi in postal »šiba božja«, kakor so ga imenovali, za tamkajšnje prebivalstvo.

Cesar Justinijan I. je nato mesto obnovil in nosi od tedaj ime Varna. Poreklo imena je sicer neznano.

V naslednjih stoletjih je Varna priznala oblast bodisi bolgarskih kraljev bodisi bizantinskih cesarjev, a je ostala v bistvu samostojno mesto in je uspešno vodila trgovino v povezavi s Carigradom, Dubrovnikom, Benetkami in Genovo.

Leta 1878 so jo Rusi osvobodili brez boja. Ko so Bolgari zaradi nesrečno izgubljene druge balkanske vojne morali izročiti leta 1913 severno ležečo pokrajino Dobrudžo Romuniji, je Varna ostala skoro brez naravnega zaledja. Sele leta 1941 je Dobrudža spet prišla nazaj pod Bolgarijo. Najprej so jo Bolgariji podelili Nemci kot svojemu zavezniku, leta 1944 pa je isto

Msgr. Musizza 60 let mašnik

V nedeljo 7. julija je msgr. Karel Musizza obhajal 60-letnico mašništva; bil je namreč posvečen na isti dan leta 1914. Po rodu je g. jubilar iz Trsta, kjer se je rodil leta 1889. Pozneje je dosegel doktorat iz teologije in iz cerkvenega prava. Posvetil se je pouku bogoslovcev in učil tudi v goriškem bogoslovnem semenišču. Toda za časa fašizma, ko je toliko italijanskih duhovnikov bilo navdušenih za duceja, je msgr. Musizza bistro videl, kaj je pravzaprav fašizem. Zato je odločno podpiral tedanjega škofa msgr. Alojzija Fogarja, ko ga je del tržaške javnosti napadal zaradi njegovih nastopov v korist Slovencev in Hrvatov in tržaški škofiji.

Zaradi tega je msgr. Musizza prišel v veliko zamero pri tedanjih oblastnikih. Izgubil je mesto profesorja v goriškem bogoslovnem semenišču in bil konfiniran leta 1934. Po vrnitvi iz konfinacije ni smel več nastopiti službe profesorja v Gorici. Zato je odšel v Rim, kjer je dobil primerno zaposlitev.

Sedaj se je na stara leta vrnil v rodni Trst, kjer uživa zasluženi pokoj, precej pozabljen v še vedno nacionalno preveč gorečih cerkvenih krogih.

Protest devinsko-nabrežinskih kmetov

Prejeli smo s prošnjo, da objavimo:

Podpisani kmetje in lastniki zemljišč ob cesti, ki pelje na Kolišče, odločno protestiramo proti pisanju »Dela«, glasila tržaškega PCI, z dne 28. junija t.l.

V članku se skuša omalovaževati odlok o prepovedi vožnje po omenjeni cesti, ki ga je na zahtevo podpisanih izdala devinsko-nabrežinska občina.

Ko poudarjamo solidarnost s podobnimi pobudami občinske uprave, ki je ustregla želji kmetovalcev, zavračamo demagoško pisanje in zdrago, ki jo skušajo sprožiti neinformirani krogi okrog »Dela«, toliko bolj, ker postavljajo »potrebe« mest-

Bralci pišejo

Zakaj SLORI?

Nedavno so v Trstu ustanovili nekakšno združenje, ki naj bi bilo nič manj kot slovenski raziskovalni inštitut. Taka ustanova, ki bi bila zares zasnovana z znanstvenimi nameni, neodvisna od vseh strank in partij, bi bila pri nas zelo dobrodošla in morda tudi zelo koristna. Toda tudi na tem področju ne gre mimo raznih političnih forumov, kot bi moralo iti. Slovenski raziskovalni inštitut je namreč že takoj na svoji prvi seji pokazal, za kaj pravzaprav gre. Sklenili so namreč, da se inštitut (neodvisni študijski center!) vključi v SKGZ, ker brez tega namreč nobeno znanstveno delo ni mogoče.

Dr. Karel Šiškočič je novi ravnatelj tega inštituta. Glede njegovih članov bi omenil le to, da v inštitut niso povabili slovenskih znanstvenikov, profesorjev na univerzah; prišli pa so vanj številni časnikarji, ki vemo zanje samo zato, ker znajo napisati kak članek v bolj ali manj dostojni slovenščini. Tudi to daje slutiti, kakšna bo znanstvena raven in objektivnost tega raziskovalnega inštituta.

R. D.

storila tudi Sovjetska zveza.

Od zadnje svetovne vojne se Varna naglo razvija. V njej je velik suhi dok za

Pravoslavna stolnica v Varni

nih izletnikov nad zaščito Krasa in nad trud slovenskega kmeta-lastnika, da ohrani kmetijstvo v naši pokrajini.

Nasprotno upamo, da bodo podobne ukrepe sprejeli in raztegnili še na druge poljske poti.

PAHOR JOZEF in še 15 podpisanih kmetovalcev.

Gropada-Padriče

Od leta 1950 dalje — torej že 25 let — se ob koncu maja vrši, po mesecu pobožnosti v čast nebeski Kraljici procesija iz Gropade na Padriče in sicer zvečer, z lučkami. Procesije se vsako leto udeležijo v velikem številu prebivalci obeh vasi.

Ta procesija, ki je postala že tradicija in potreba, je imela letos še poseben namen: bila je v svetem letu, ki spodbuja ljudi k spreobrnjenju in spravi. Veliko je namreč hudobije in sovraštva na svetu, zato nas Marija, naša Mati vabi, naj se spreobrnemo k Bogu, ki je vir lepega življenja in naj sprejmemo njegovo postavo.

Marija je mati vseh ljudi: roti nas, naj se spravimo z Bogom in ljudmi; ljubezen je edina postava, ki prinaša mir. Ne bo miru, dokler se ljudje ne poboljšajo in ne postanejo bratje med seboj. Tako je zapisal krajevni župnik v priložnostnem obvestilu.

Po maši se je razvila procesija iz Gropade na Padriče. Udeležba je bila povoljna kot tudi sodelovanje pri sv. maši in zaključni pobožnosti na Padričah. Oporoziti pa moramo tukaj na grdo in izživljeno početje političnih beguncev iz begunskega naselja na Padričah, ki so pijani razsajali v gostilni Grgič, kamor so šli na zakusko vsi, ki so sodelovali v procesiji. Poleg nemajhne škode, ki jo je utrpela gostilničarka, pa boli zavest, da ni takoj nastopila policija, ki je kljub večkratnemu pozivu slabo izpričala, da je »v službi državljanov«.

Ali smo Slovenci res samo drugorazredni državljani in moramo na naših tleh dopuščati, da nas tepe ne le fašistično obrekovanje in napadanje, ampak tudi ti na novo naseljeni delomrzniji in nepridiprivi. Ni bilo prvič, da so domačini in njihovo imetje postali tarča teh zlikovcev. Zato pozivamo oblasti, naj na tem koščku Krasa, ki nam še ostaja, ukrepajo tako, da se nam ne bo treba bati nočnih ur in se zaklepati, proti navadam, trdno za zapaha!

Repentabor

Dne 21. junija smo na Repentaboru sprejeli k večnemu počitku Ivana Kutina, doma s Fernetičev, odbornika repentaborске občine.

Pokojnik je bil skrben družinski mož in oče, umen gospodar ter zaveden Slovenec. Izvoljen na listi Slovenske skupnosti se je trudil za blagor svoje občine in občanov in pokazal kot občinski upravitelj velike sposobnosti, kar je v svojem ganljivem nagovoru pri odprtem grobu poudaril tudi domači župan Miha Guštin.

Kako je bil pokojni priljubljen je dokazal že sam pogreb, katerega se je udeležilo veliko domačinov, pa tudi ljudi iz okoliških vasi, saj je bil pokojni znan tudi kot upravitelj openske hranilnice in posojilnice, v odboru katere je bil več let. Pogreba so se udeležili predstavniki Slovenske skupnosti, openske hranilnice in posojilnice, skoro vsi občinski svetovalci ter odborniki repentaborске občine.

izdelavo ladij do 10.000 ton, ki gredo v glavnem v Sovjetsko zvezo in na Kitajsko. Poleg tega je močna tekstilna, strojna, kemična in cementna industrija.

V Varni se začelo delovati leta 1864 prvo učiteljskišče v bolgarskem jeziku. Danes je v mestu nad 60 osnovnih in srednjih šol. Varna ima tudi svojo opero in je sedež pravoslavne metropolita. Slikovita katedrala je bila zgrajena v letih 1880-1886. Mi smo si jo ogledali v nedeljo 16. septembra, ko je bila v njej služba božja in je po njej odmevalo mogočno petje liturgičnega zbora.

Po letu 1950 pa je začela Varna sloveti tudi kot izhodišče za obmorsko letovanje v dveh krajih, ki že imata svetovni sloves. Gre za dve turistični naselji severno od Varne, za Družbo (kar pomeni v bolgarskem prijateljstvo), ki je 10 km od Varne in je nastalo v letih 1948-1956 ter Zlatni pjasci (Zlati pesek) 17 km od Varne, ki so ga začeli graditi leta 1956 ter šteje sedaj že 60 hotelov s 15.000 posteljami ter ga še kar naprej razširjajo. Pri tej gradnji je sodelovalo nad 30 mladih bolgarskih arhitektov.

Bazovica

Dne 21. junija zvečer so se v Slomškovevemu domu v Bazovici sestali somišljeniki Slovenske skupnosti. Pristojni so bili politični tajnik dr. Stoka, predsednik dr. Harej, občinski odbornik dr. Dolhar ter pokrajinski odbornik inž. Sosič.

Po uvodnih besedah dr. Stoke, ki je orisal pot in boj za pravice slovenskega človeka, katere je opravil v merilu deželnega sveta, se je razvila dolga in koristna debata, pri kateri so prišle na dan potrebe naše skupnosti. Naj omenimo v skopih besedah nekaj problemov: povezava okoliških vasi z Opčinami, dvojezični napis na avtobusih, napeljava plinovoda, namesto načrtovane poboljševalnice na Padričah, kjer je bilo prej begunsko naselje, naj bi napravili šolski center za vasi na tem področju; prostor bi bil res primeren, saj bi imeli tu z nevelikimi stroški lepe učilnice, prostor za razvedrilo in telovadnico; vse prav pri rokah in na varnem prostoru.

Dotaknili smo se tudi zadnjega osnutka o kraških rezervatih in ugotovili, da tudi ta ni sprejemljiv, čeprav je boljši od prvega.

A najvažnejše in za naše kraje na tem delu Krasa odločilnega pomena je, da se je ta večer osnovala sekcija Slovenske skupnosti, ki bo v stalnem stiku z osrednjo organizacijo. Potreba je bila res velika in bil je skrajni čas, da se začne tu res intenzivno in smotrno delovanje v sklopu edine slovenske politične organizacije. Hvalevredna in prvovrstna pobuda!

Ricmanje

Konec junija smo se poslovili od uglednega družinskega očeta Srečka Sturmana, ki je nepričakovano umrl v zdravilišču v Nabrežini. Pokojni je bil doma iz Skofij in se je po vojni preselil v našo župnijo. Nekaj let je celo pomagal kot cerkovnik. Po poklicu je bil zidar in je rad delal, dokler ga ni začela mučiti bolezen, ki ga je odtrgala družini in farnemu občestvu. Velika množica prijateljev in znancev se je od njega poslovila na pokopališču v Ricmanjih. Župnijska skupnost pa se mu je oddvojila na krščanski način s pogrebno sveto mašo, ki je vedno najlepši izraz vere in upanja v končno vstajenje.

Naša župnija se za prihodnjo nedeljo 14. julija pripravlja na svoje vsakoletno romanje, ki je navadno povezano z izletom v naravo. Tokrat smo izbrali vas Drežnico pod Krnom v svetišče Srca Jezusovega.

Kako je romanje poteklo in tudi o drugih novicah iz naše vasi, bomo poročali prihodnjič.

Ekumensko potovanje v Romunijo

To potovanje, predvideno med 20. in 29. avgustom letos je bilo preneseno iz tehničnih in valutarnih razlogov na čas od 9. do 19. septembra. Vožnja po Donavi s hidrogliserjem odpade; povratek ne bo prek Beograda, ampak skozi Budimpešto in mimo Zagreba. Potovanje bo trajalo 11 dni in ne deset kot je bilo prvotno programirano.

Dokončna cena potovanja še ni znana, predvideva pa se, da bo okrog 150.000 lir. Vizum za Romunijo in Madžarsko se dobita na meji in nista vključena v ceno. S sabo je treba imeti za vizum vsaj štiri fotografije.

Vpisovanje je do 20. julija 1974: v Trstu pri dr. Angelu Kosmaču, Ricmanje, tel. 820570; v Gorici pri odborniku Arturju Koshuti, ul. Mamelji 8.

Vsak potnik naj ob vpisu plača 50.000 lir na račun in pokaže potni list zaradi veljavnosti in točnosti podatkov.

V to naselje Zlatni pjasci je družba Balkan-turist poslala tudi nas, da v njem prenočimo. Dodelili so nam dva hotela z značilnima imenoma Javor in Breza. Pa še recite, da je bolgarsčina dosti različna od slovenščine!

»ZLATNI PJASCI«

»Zlatni pjasci« so res izredno turistično naselje, presenečenje tudi za razvajenega turista iz zahodnih dežel. V njem je nad 60 hotelov s 15.000 posteljami. Restavranti so poslopja zase, tako da lahko turist izbira, kam bo šel jest. Eni nudijo običajno hrano, drugi so tipični z raznimi specialitetami, v obojih pa je zabavna glasba in možnost za ples.

Obala obrežja »Zlatni pjasci« je dolga 3,5 km. Plaža vsebuje izredno fin pesek in je široka sto metrov in čez. Na gozdnatem pobočju, ki se skoro nezaznavno spušča v morje, stojijo hotelske zgradbe, povezane s cestami, sprehajalnimi stezami in stopnicami. V naselju je tudi bolnišnica z lekarno, kjer je vsa oskrba zastoj.

(Drugič naprej)

JOZE JURAK

EKUMENSKO POTOVANJE V BOLGARIJO

(19)

MESTO VARNA

Varna je danes cvetoče pomorsko in industrijsko mesto z 220.000 prebivalci. Leži na dnu 5 km v notranjost segajočega zaliva v isti zemeljski širini kot npr. mesto Biarritz v južni Franciji. Ima prijetno zmerno klimo. Stalni vetrič z morja pomaga, da v Varni ni nikdar prevročje.

Prvi znani prebivalci mesta Varne so bili člani trakijskega plemena Krobizi, ki so bili deloma pastirji in deloma poljedelci. Okoli leta 570 pr. Kr. pa so se v današnji Varni naselili grški kolonisti, ki so prišli iz mesta Milet ob maloazijski obali. Naselju so dali ime Odessos.

V začetku 1. stol. pr. Kr. osvojijo mesto Rimljani, ki zgradijo v njem vrsto javnih stavb. Na današnjem tržnem prostoru je bilo svoj čas rimsko pokopališče.

Prva matura na Trgovski šoli

V torek se je zaključila matura na Trgovski srednji šoli v Gorici. Bila je to prva matura na tem zavodu, ki je letos imel vseh pet razredov. Izpraševalno komisijo so sestavljali: predsednik prof. Janko Jež, ravnatelj učiteljica A. M. Slomšek v Trstu, prof. Vera Bedenko-Semencič za italijanščino, prof. Franc Škerlj za slovenščino, prof. Leopold Zubalič za politično ekonomijo, prof. Marijan Bajc za pravo, prof. Vladimir Sturm kot notranji član in zastopnik šole.

Kandidatov za maturo je bilo pet: Alenka Černic, Igor Komel, Janko Heric, Silva Klanjšček in Ojolina Valantig. Vsi so se izkazali za dovolj pripravljene in vsi so tudi izdelali.

Cestitam mladim maturantom in tudi šoli, ki je s to prvo maturo postala »polnoletna«.

Obljube skavtinj na Peči

Preteklo nedeljo 7. julija so slovenske goriške skavtinje imele svoj dan obljub. Za kraj so si izbrale Peč in njeno lepo cerkvico. Prejšnji večer so si na travniku pod vasjo postavile šotore, toda huda nevihta, ki je divjala nad Gorico prav v soboto pod noč, jim je preprečila načrte, da bi prenočile pod šotori. Zato pa je bilo nedeljsko jutro tem lepše ob svežem toplem soncu. Oltar so postavile pod cerkveno lopo pred cerkvijo. Maševal je domači župnik g. Drago Butkovič, ki je v svojem govoru poudaril, kako naj skavtska organizacija pomaga mladim ljudem reševati tudi njih življenjska vprašanja od kod in kam je človek namenjen. Saj danes ljudje tako malo, posebno mladi, na to mislijo, in vendar so to osnovna in bistvena vprašanja v življenju.

Za g. Butkovičem je mlade skavtinje in verčice pozdravila njih načelnica gđc. Francka Ferletič iz Doberdoba. Zelela jim je da bi lepo in v veselju preživele svoja mlada leta, saj je Baden Powel, ustanovitelj skavtov in skavtinj, prav to želel, da bi mladi ljudje ob stiku z naravo in v medsebojnem bratskem življenju v veliki skavtski družini bili srečni in bi postali koristni člani človeške družbe.

Zatem so sledile obljube novih skavtinj in verčic ter njih sprejem v skavtsko družino. Prav prijetno je bilo gledati ta mlada dekleta, ki so pogumno izpovedala svojo obljubo, da bodo ostala zvesta Bogu

in domovini in v službi bližnjega. Med mašo je večje število deklet pristopilo k sv. obhajilu. Lepo bi bilo in tudi zelo umestno, ko bi ob takih priložnostih vsi navzoči šli tudi k sv. obhajilu. Mnenja smo, da bi ravno skavti in skavtinje morale biti tudi v tem oziru zgled ostali naši mladini. Kristus v Euharistiji je vendar prijatelj mladih; naj bodo tudi mladi njegovi prijatelji.

Obljubam skavtinj je prisostvovalo večje število skavtov iz Gorice in okoliških vasi. Po maši so skavtinje vse povabile na paštauto in solato, ki se je prav prilegla, saj je bila ura že veliko čez poldne, ko se je ves obred zaključil.

Videli smo, da so bile navzoče le skavtinje in verčice iz Doberdoba, Rupe in Peči. Kje so Gorica, Števerjan in še ostale naše vasi? Koristno bi bilo za naša dekleta, da bi tudi drugod vstali novi vodi skavtinj, posebno še v goriškem mestu.

Nova slovenska družina

V soboto pred praznikom sv. Ivana je bila v njegovi cerkvi v Gorici lepa verska slovesnost. V sv. zakon sta vstopila Ivan Susič in Daria Podveršič. Maševal je g. Franc Raspor, ženinov bratranec, sedaj župnik na Vrbačah, poročni obred pa je opravil msgr. Franc Močnik. Sv. obredu je prisostvovalo zelo lepo število ljudi, posebno mladih. Saj je ženin aktiven član SZ Olympije in slovenskih goriških skavtov, nevesta pa sodeluje pri mešanem pevskem zboru »L. Bratuž«. Zato je pri maši orglal mladi Mirko Spacapan, peli pa člani zgoraj omenjenega zbora. Daria Podveršič je vnučinja bivšega števerjanskega župana Hermenegilda Podveršiča, ki je bil še zelo čil in zdrav navzoč pri poroki svoje prve vnučinke.

Mlademu paru želijo vsi prijatelji in znanci, posebno še člani Olympije, skavtov in zbora »L. Bratuž« obilo sreče in razumevanja v skupnem življenju. Skavti želijo še posebej, da bi jima Bog dal lepo število »volčičev« in »veveric«.

Cestitke

Na fakulteti za umetnostno zgodovino na ljubljanski univerzi je 28. junija doktorirala Verena Koršič. Branila je tezo »Baročna arhitektura v Gorici«. Poleg študija se Verena udeležuje tudi pri prosvetnem delovanju. Ob veselem dogodku ji iskreno čestitajo prijatelji in člani Skad-a.

Duševne značilnosti črnega človeka

Za črnca je važno živeti, biti. Ta misel tako prevladuje, da na primer sploh nimajo izrazov za »imeti«. Ta glagol nadomešča glagol »biti«.

Zelo pomembno za vsakega črnega človeka je njegovo ime. Ime izraža razmerje do drugih. Črni človek ima več imen. Najprej ime, ki mu ga dajo starši ob rojstvu; potem ime, ki ga dobi, ko postane odrasel (ko ga uvedejo v življenje s posebnim obredom). Dalje ima ime, ki mu ga dajo najbližji prijatelji in ki označuje njegovo razmerje do njih. A tudi človek sam si da kakšno ime, navadno v zvezi z velikimi dogodki iz svojega življenja. Vsa ta imena vedno nekaj povedo o človeku, ki jih nosi, in niso samo imena v našem smislu. Pomembno za črnca je tudi ime njegove rodovine. To pove, da se po določenih ljudeh pretaka ista kri in so si na poseben način blizu.

Največja vrednota za črnca je življenje. Zato se vse suče okoli tega. Kar ohranja življenje, je pomembno. Važna je plodovitost. Zato imajo zelo razvit čut za dolžnost nasproti svojim potomcem, ti pa nasproti prednikom. Biti nekomu oče ali mati, brat ali sestra nekoga, to ni le dejstvo, ampak odnos, ki prinaša neko zavest, srečo, dobrotno, pa tudi odgovornost in dolžnost.

Sele upoštevajoč vse te afriške pojme, težnje in to zavest je mogoče afriškemu človeku pokazati evanđeljski nauk in pravi luči. Treba mu je z njegovimi pojmi razložiti, da smo ljudje »božja družina« in mu pokazati razmerja med božjimi posinovljenji. Marijino vlogo v tej družini boš Afričanu najbolje opisal, če ga boš spomnil na vlogo ženske v rodu: dajati življenje, ga varovati, razvijati, skratka: materinstvo pojmovano kot neprestano dajanje drugemu v službi družine.

Razumljivo je, da bo le afriški človek znal krščanstvo svojim rojakom najbolj na njim razumljiv način prikazati in najpopolneje razodeti to, kar nam je prišel povedat božji Sin in kar je za nas naredil.

Vsaj pet milijonov gobavcev

Ko slišimo evanđeljska poročila o Jezusovih ozdravljenjih, se nam gotovo bolj smilijo gobavci. Saj so ti nesrečniki bili obsojeni na počasno odmiranje; poleg tega pa so bili zaradi nevarnosti okužbe izločeni iz človeške družbe.

Ta bolezen je razširjena zlasti v Indiji in osrednji Afriki. Trdijo, da je danes še vsaj pet milijonov ljudi okuženih po gobavosti, čeprav je mogoče z razmeroma majhnimi stroški to bolezen uspešno zdraviti. Razširjena je zato največ v pokrajinah, kjer vladata revščina in gospodarska zaostalost.

Misijonsko pismo iz Zambije

Slovenski misijonarji v Zambiji izdajajo periodičen list »Iz sončne Zambije«. V zadnji številki, ki smo jo prejeli, poročajo o svojem delu trije misijonarji: Janez Mlakar, Jože Rovtar in Jože Grošelj. Priljubimo, kaj vedo povedati o svojem delu. Janez Mlakar pove:

»Ze pet mesecev (poročilo nosi datum 10. marca 1974) se grejem v Zambiji in se odlično počutim. Tukajšnje življenje in delo sta mi vedno bolj všeč. Tečaj nyanja jezika je za mano. Trajal je štiri mesece, vodil pa ga je izkušeni francoski misijonar (beli oče), ki deluje v Zambiji že 34 let. Tečaj je bil tukaj v Lusaki in se ga je udeležilo 19 »studentov« različnih narodnosti, starosti, poklicev in vere. Beli oče nas je seznanil tudi z običaji in zgodovino zambijskih plemen. Beli očetje so priznani strokovnjaki za pastoralno delo v Afriki. Zato bom šel po končanem tečaju na praksu v sosednjo škofijo, kjer delujejo beli očetje, da se seznanim z njihovim načinom dela in da se obenem izpopolnim v jeziku. Tam ostanem dva meseca.

Prejšnji mesec (februarja 1974, op. ur.) je odletel na okrevanje v Evropo p. Radko Rudež. V zadnjih treh letih je deloval na zelo razsežnem področju v okolici Lusake. To je bilo zares pionirsko delo. Organiziral je bogoslužna središča, zgradil tri cerkve in neutrudno zbiral in obiskoval ljudi. Zda sta na tem področju že dve neodvisni župniji in dva duhovnika bosta morala nadaljevati njegovo delo.

Po patrovem odhodu sem ga sam nadomestil za dve nedelji na eni teh dveh župnij. Opravil sem dopolne štiri maše, katehist pa je pridigal. Vsako mašo sem imel v drugem bogoslužnem središču. Popoldne pa sem se vrnil v Lusako skoraj brez moči in s piskajočim glasom. Zda pa pomislite: p. Rudež je vzdržal več let pod mnogo težjimi pogoji, saj je sam pridigal, po maši pa krščeval in poučeval več skupin katehumenov. Nič se ne čudim, če ima zda težave z grlom (in ledvicami) in je moral — čeprav nerad — oditi za nekaj mesecev domov na zdravniške preglede, počitek in okrevanje.

Misijonski brat Jože Rovtar je dobil novo službo. Postal je ekonom v zambijskem bogoslovju. Tole sporoča:

»Od začetka šolskega leta, t.j. od sredine januarja, delam v bogoslovnem središču v Mpimi. Prej je bilo bogoslovje skupno za državi Zambijo in Malawi. Zambijski bogoslovci so študirali v Malawiju. Lani sredi leta pa so Zambijci morali zapustiti Malawi. Prišli so v Mpimo, 150 km severno od Lusake, kjer so v malem središču priredili nekaj prostorov za bogoslovje, dokler ne bodo zgradili novega v Lusaki.

Vseh bogoslovcev je letos 43 in to v vseh šestih letnikih in za vseh devet zambijskih škofij. Letos bodo posvečeni štirje diakoni. Profesorjev je pet in to dva franciškana minorita, dva bela očeta in en jezuit Hrvat p. Luka Lucić.

Bogoslovci gredo vsako nedeljo v bližnje mesto Kabwe, kjer po župnijah pomagajo in se uvajajo v pastoralno delo. Res dobri fantje so, le tako malo jih je za celo Zambijo. Mnogi tudi ne vztrajajo. Prosimo Gospoda žetve, naj pošlje novih delavcev na svojo žetev!

Misijonar Jože Grošelj pa nam na duhovit način opiše svoje učenje nyanja jezika:

»Ko bi zdajle prišel v Ljubljano in bi me kdo vprašal, kako se učim afriški jezik nyanja, bi mu odgovoril: »Prosto po Prešernu.« In se ne bi zlagal. Kakor njegov Orglarček sem tudi jaz popustil posvetno rabo (npr. šofiranje po lusaškem asfaltu) in odšel v Afrike goščavo.

Tu zda vsako jutro zahajam na pašo med »pastirje samske«, ki pasejo misijonske in druge krave (kakih 75 repov je vseh skupaj). Tu jih poslušam »kako jo on zavije; jezika sol, lepota, da le zine.« Človek dobi vtis, da so vsi ti ljudje rojeni najmanj za poslanca, tako jim jezik teče. Pravi »strgani dohtarji«.

Pogovarjamo se seveda vse mogoče: »Kar je pri hiši treba in na polji kaj prideluje se krompir najbolji, kaj zverine stran od bajte varje in kak nalezejo se garje.« Toda naš glavni pastir Francisko je tudi dober kristjan in katekizem zna bolje kot marsikateri kontestator v Evropi. Zato mi tudi rad »vse po vrsti razodeva, da vse ustvaril nas je Bog največji, da kar grešila sta Adam in Eva, na križu opero krvi potoki.« Se pravi, pripoveduje mi zgodbe iz sv. pisma. Seveda na svoj poseben način.

Ampak on to res zna! Poučiti so ga bili očetje v Mozambiku, preden so ga krstili v letu Gospodovem 1912! Eden od njegovih tovarišev je samo krščen, drugi pa ni

ti to. Vendar tudi onadva vesta povedati, kako je bilo, ko je Eva dala Adamu banano in pa kako je Jezus v Kani Galilejski pomnožil pivo. (Vino je v tej deželi neznan pijača.)

Potem preidemo spet na bolj vsakdanje stvari, tehniko in svetovno politiko. Po enkrat na teden jim razlagam, kaj je sneg in v dneih oktobrske vojne sem jim moral vsak dan poročati novice z bojišč. Tank sem jim opisal kot »tovornjak iz samega železa, velik kot naša delavnica«.

Medtem ko mi modrujemo pod senčnatim drevcesom, se krave mirno pasejo med visokim bičevjem. Saj tukaj po prvem dežju »veselje spreleti naturo celo«. Trava poganja vsepovsod. Sicer »toplo sonce vabi ven čebelo« in tudi muhe in komarje. Toda krave imajo svojo »gardo«, veliko jato lepih belih ptičev, velikih kot golobi, ki jim Angleži pravijo egret. Ptič straži kravo včasih kar na njenem hrbtu, navadno pa tesno za njenimi petami in gorje muhi, ki primanevrira v bližino, »zanjo ni pomoči rešnje«.

Tako sedimo in se menimo, okrog nas pa ptički žvrgolijo, murni cvrčijo in opice vpijejo svoj »Hoi!«. Res, prava pastirska idila. Kar prekmalu zavoni poldne. Poslovim se v skladu z vsem obširnim bontonom, s širokim klobukom pokrijem svoje pomanjkanje las in jo odkurim proti domu, kjer me »v pokoju tihem hladne hiše čaka kosilo«.

Sedaj je p. Jože Grošelj že uspešno končal svoj študij zambijskega jezika. Januarja je nastopil svojo prvo službo kot profesor in vzgojitelj v malem središču, kjer se 90 fantov »pripravlja« za duhovniški poklic. Molimo, da bi vsaj nekateri ta poklic res dosegli!

OBVESTILA

Ravnateljstvo nižje srednje šole »Ivan Trinko« sporoča, da se bodo tudi letos v avgustu vršili ne tej šoli tečaji za popravne izpite čez I. in II. razred. Zainteresirani dijaki naj se prijavijo za tečaj na tajništvu šole najkasneje do 25. t. m.

»Družinska sreča«. Mohorjeva družba ima na razpolago novo knjigo »Družinska sreča«, ki jo toplo priporočamo vsem zakoncem in seveda predvsem mladim, ki se šele vživljajo v lastno družinsko življenje. Knjiga je zelo primerna za dar prijateljem. Dobite jo na Placuti.

Vpisovanje na državnem učiteljski »A. M. Slomšek« v Trstu se bo zaključilo 24. julija, in sicer za dijake, ki se prvič vpišejo na zavod ter za dijake, ki so izdelali v poletnem roku; 20. septembra pa se zaključijo vpis dijakov s popravnimi izpiti. Navodila za vpisovanje so na šolski oglasni deski, kjer je tudi razpored za izpite v jesenskem roku.

Ravnateljstvo znanstvenega liceja »F. Prešeren« v Trstu sporoča, da 24. julija ob 12. uri zapade rok vpisa za šolsko leto 1974/75. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Širite »Katoliški glas«

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Marija in Irena Trusnagah v spomin na pok. Jožefa Mukušluha 5.000; N. N., Oslavje, v isti namen 20.000; hči Božena ob 20. obletnici smrti Ivana Terčona 20.000 lir.

Za Katoliški glas: v spomin Ivane Germani-Babič darujejo farani od Sv. Vincencija, Trst, 10.000 lir.

Za cerkev sv. Jožefa v Ricmanjih: dobrotnica iz Trsta ob spominu na svoje pokojne 20.000; družina Šturman, Ricmanje, ob pogrebu očeta Srečka 10.000 lir.

Za cerkveni pevski zbor v Ricmanjih: družina Šturman, Ricmanje, ob pogrebu očeta 10.000; Marija Senica, Ricmanje, namesto cvetja na grob pok. Srečka Šturman 2.500; Marija Berdon, Ricmanje, v isti namen 2.500 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Kardinal Mindszenty je pesimist

Bivši ogrski primas in sedaj ostavljeni ostrogomski nadškof kardinal Mindszenty je na nemški televiziji potrdil, da je presenečen, ker je Vatikan zahteval njegov odstop. Glede Cerkev v domovini je izjavil: »Madžarska Cerkev trpi zaradi mnogih ran in jaz ne vidim nikakih znakov ozdravljenja.«

Memorial »Peter Spacapan«

V ponedeljek se je zaključil odbojarski turnir »Memorial Peter Spacapan«, kate-rega vsako leto organizira SZ Olympia v spomin svojega tragično preminulega člana. Priglasilo se je dvanajst moštev in izločilne tekme so se odigrale v raznih krajih.

Finalno tekmovalje je bilo na igrišču ob Katoliškem domu v Gorici. Prvo mesto je zasedlo moštvo Volley iz Vidma, drugo Caldini iz Gorice, tretje Olympia in četrto Astir iz Cedada.

(Sport)

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 14. do 20. julija 1974

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mlad. oder: »Puša z dimnikom«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.45 »M'žežija za ano balano pupoc«. 18.00 Nedeljski koncert. 18.50 Znanje melodije. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Album Cajkovskega. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba v noč.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Medigra za pihala. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 18.55 Južnoameriški ritmi. 19.10 Trst v prozi Borisa Pahorja. 19.20 Za najmlajše. 20.35 Mozart: »Così fan tutte«, opera. 21.45 Nežno in tiho.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncert. 18.55 Pevec in orkester. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.10 Za vašo knjižno polico. 21.55 Pesmi brez besed.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Sigismund Herberstein: Potovanje v Rusijo. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Marjeta iz Močvirskega Kot«, drama. 21.30 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Deželni koncertisti. 18.50 Medigra s klaviaturami. 19.10 Na počitnice. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.30 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorne skladbe deželnih avtorjev. 19.10 Mala enciklopedija dopisov. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Josip Kravos: Iz moje mladosti. 21.10 Ritmični orkestri.

LJUBLJANSKA TV

Sporod od 14. do 20. julija 1974

Nedelja: 9.20 »Kmetje«. 11.05 Otroška matineja. 15.15 Kvartet Ledina in trio Nika Zajca. 15.45 »Totò v norišnici«. 17.25 Državno prvenstvo v atletiki. 19.00 Portorico: SP v košarki. 21.20 V gosteh pri Nušiču. 22.25 Sportni pregled.

Ponedeljek: 18.25 Skozi neznan delto. 20.30 »Halka«, opera.

Torek: 18.10 Pisani svet. 19.00 Cesta in mi. 19.20 Baletna oddaja. 21.05 »Kmetje«. Sreda: 18.20 »Družina Smola«, film. 20.35 »Sinovi in ljubimci«.

Četrtek: 18.35 »Svet v vojni«, film. 20.40 »Mavrica«, nadalj. 21.30 Četrtekovi razgledi. 21.50 Glasbeni nohturno.

Petek: 16.00 Atletika. 18.25 Otroški sporod. 18.55 Jugoslovanska folklor. 20.40 »Goodbay Charles«, film.

Sobota: 17.30 Narodna glasba. 18.15 Legenda o dvjem lovcu. 20.40 Zabavno glasbena oddaja. 21.35 »Colombo«, film.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo